

efecehaber@hotmail.com

M.Yahya
EFE

Yazıyor...

Yarın Bayram!

Sevgili okurlar, insanlar vardır; Dostluğu paylaşmak için, kalpler vardır; sevgiyi yaşatmak için ve bayramlar vardır, sevgiyle kucaklaşmak için.

Yarın bayram... Kurban Bayramı... Korona virüs gölgesinde geçireceğimiz dördüncü bayram...

Tüm insanların birbirlerine daha çok yaklaştığı, dargınlıkların unutulduğu, küslerin barıştığı ve kardeşçe kucaklaştığı, sevenlerin bir araya geldiği, rahmet ve şefkat dolu bir gün. Sevinç zamanı.

Bayramlar; milli duyguların, inançların, örf ve adetlerin uygulandığı bir toplumda, millet olma şuurunun şekillendiği, kuvvetlendiği günlerdir. Kısacası bayramlar, bir sevinç günüdür.

Bu bayramı sevdiğimizle doyasıya yaşayabilmemiz için, kederlerimizi bir yana bırakıp neşeli ve mutlu olmaya çalışmalıyız. Olabilirseniz tabii!

Bayramlar; berekettir, umuttur, özlemdir...

Yarın, kurbanlar kesilecek ve sevap niyetiyle etler dağıtılacak herkes. Yüreklere bir olup gönüllere kilitlenecek. Yarın, gökten rahmet bereketiyle yağmurlar, boşalacak belki yeryüzüne.

Bayram sabahı, demli bir çay, su böreği, bayram şekerleri, kapımızı çalıp şeker ve bayram harçlığı isteyen çocuklar, kurbanlık hayvanların sesleri ile bir telaş, bir koşturmaya başlayacak her evde.

Yarın bayram... Kurban bayramı. Sevinç günü, üzüntü ve kederleri bir yana bırakıp mutlu olmak lazım. Mutlu olalım veya mutlu olmaya çalışalım ki, bayramı doya doya yaşayalım.

Yarın bayram... Sevinç zamanı. Ama ben, bayram sevincini doya doya yaşamıyorum.

"Bayram gelmiş neyime" diyerek, bayrama mutsuz giren emeklileri düşünüyorum.

Ülkemizde ki, işsiz güçsüz, aç ve perişan dolaşan insanları görür gibi oluyorum.

Evini geçindirmek için namusuyla kazanacağı, ekme parası uğruna ter döken ve evine aylardır et alamayan insanları düşünüyorum.

Karısı ve çocuk çocuğu tok yatсын diye, doymuş gibi yapıp sofradan aç kalkan babaları düşünüyorum...

Aile bütçesini deklemek için, yaz-kış işine yürüyerek gidip gelen işçi ve memurları düşünüyorum...

Emekli maaşını alabilmek için saatlerce banka kapılarında kuyrukta bekleyen insanları düşünüyorum.

Vatan uğruna, aslan gibi evlatlarını teröre kurban veren, acılı anne ve babaları düşünüyorum ve bayram sevincini yaşamıyorum.

Yarın Kurban Bayramı...

Bayramınız kutlu olsun.

Yüzde 40'ında organ hasarı oluştu

İSTANBUL (Anayurt) - İngiltere'deki yedi üniversite ve Sağlık ve Sosyal Bakım ve Halk Sağlığı Departmanı'ndaki araştırmacılar tarafından yürütülen çalışma, covid-19 için hastanede tedaviye ihtiyaç duyanlarda meydana gelen "komplikasyon" sayısına baktı. İngiltere'de yapılan yeni çalışma, 2020'de Covid'in ilk dalgasında 302 hastanede tedavi gören her yaşta 73 bin 197 yetişkini inceledi. Çalışmayı yöneten Profesör Calum Semple, "Veriler, Covid'in grip kadar basit olmadığı gerçeğini gösteriyor ve genç yetişkinlerin bile önemli komplikasyonlar yaşadığını gösteriyor" dedi. The Lancet adlı tıp dergisinde yayımlanan yeni bir çalışmaya göre, gençler de Covid-19 karşı en az 50 yaş üstündeki hastalar kadar risk altında bulunuyor. 70 bini aşkın kişinin incelendiği araştırmaya, 19 ila 49 yaş arasındaki hastanede tedavi edilen Covid-19 hastalarının yüzde 40'ının böbrekleri, akciğerleri veya diğer organları ile ilgili sorunlar yaşadığını ortaya koydu. Bilim insanları, ileride ciddi sağlık sorunlarına yol açabilecek bu durumun önlenmesi için aşı olma çağrısını yaptı.

Delta varyant endişesi: Yüzde 100 güvence yok

Prof. Dr. Ahmet Saltık, 9 günlük tatilin salgınla mücadeleyi sekteye uğratacağını ve toplumsal bağışıklık için gereken aşılama sayısına ulaşılmadan salgına boyun eğdirilmeyeceğini ifade ederek, "Delta ve Delta artı (plus) varyantlarının bulaşıcılığı yüzde 60-65 daha yüksektir. 3 değil 5 aşı da olursa, yüzde 100 güvence yoktur" uyarısında bulundu.

Uğur DUYAN

ANKARA (Anayurt) - Türkiye'nin önde gelen Halk Sağlığı uzmanlarından Prof. Dr. Ahmet Saltık, Türkiye'de aşılama oranının hızla artmasına karşın hastalığın da artmakta olduğunu belirterek, "Kritik eşik toplum bağışıklığı sağlanmadan salgını denetim altına almak olanaklı değil. Hızla yaygınlaşan Delta ve Delta plus varyantlarının bulaşıcılığı yüzde 60-65 daha yüksektir" dedi. Türkiye'de de vaka sayılarında yüzde 17 ve ölüm sayılarında yüzde 1 artış yaşandığını belirten Saltık, "Ölüm sayısının olgu sayısı artışına göre sınırlı kalması aldatıcı olabilir. Önce hastalık artışı, onu izleyen 2-4 hafta içinde de bu artan hastalar için ölüm görülmektedir. Ayrıca çok artan Delta varyantının ölümlere nasıl yansıtacağı henüz net değildir" diye konuştu. Kurban Bayramı acıya dönüşmesin; aşılanalım ve kişisel korunma önlemlerini sürdürümlerimizde bulunan Saltık, Türkiye'nin ulaşım ve ticaret yollarının kesiştiği transit bir ülke olduğunu ve güney illerinde turizm mevsimi nedeniyle çok büyük bir insan hareketliliğinin yaşandığını anımsattı.

Kurban Bayramı tatilinin 9 güne çıkartılması ile 10 milyon kişi tatil için hafta sonu Ege ve güney illerine; bu nüfustan çok daha fazlası da Kurban ibadeti ve akraba ziyareti için memleketlerine gitti ya da girmeye hazırlanıyor. Ayrıca aşılamada kat edilen mesafe ile büyük kentlerde de iki yıldır ara verilen bayramlaşmaların yeniden başlama olasılığı da Delta varyant endişesini büyütüyor.

Prof. Dr. Ahmet Saltık, 9 günlük Kurban Bayramı tatilinin salgında mücadeleye etkisini, aşılamada gelinen son noktayı ve Delta varyant tehlikesini Anayurt'a değerlendirdi.

DÜNYADA SALGIN KONTROL ALTINA ALINAMADI

Kovid-19'un sonulmuş yolu ile geçen bir hastalık olduğunu anımsatan Prof. Saltık, "Bu tür bulaşlarda geçişi kırmanın etkili yolu insanların bir araya gelmelerinin olanak ölçüsünde sınırlandırılmasıdır. Bu yüzden, iyi havalandırılmayan kapalı alanlarda uzun süreli kalabalıklaşma çok önemli bir bulaş yoludur. Bu nedenle, standart maskelerin kurallarına uygun kullanımı son derece önemli bir korunma yöntemidir. Başta el hijyeni olmak üzere genel temizlik önlemleri de büyük önem taşır" diye konuştu.

Kovid-19'un hızlı bulaşan bir virüs olduğu gerçeğinin altını bir kez daha çizdi Saltık, "Bu yıl da zaten uzun olan 4 günlük Kurban Bayramı tatili, bize göre hiç yerinde olmaksızın 9 güne çıkarılmıştır. Uzatılan tatilin özellikle iç turizm açısından katkısı dikkate alınmış olmalıdır. Ne var ki, 11 Mart 2020'den bu yana söntümlendiremediğimiz Kovid-19 salgını ülkemizde sürmektedir. Dünyada da salgın tümüyle denetim altına alınabilmiş değildir" ifadelerini kullandı.

TÜRKİYE'DE VAKA VE CAN KAYBI SAYILARI ARTIYOR

Saltık son haftada, önceki haftaya göre, dünya genelinde vaka sayısında yüzde 15, ölümlerde yüzde 3 artış kaydedildiğini ve Türkiye'de de vaka sayılarında yüzde 17 ve ölüm sayılarında yüzde 1 artış yaşandığını belirterek, "Ölüm sayısının olgu sayısı artışına göre sınırlı kalması aldatıcı olabilir. Önce hastalık artışı, onu izleyen 2-4 hafta içinde de bu artan hastalar için ölüm görülmektedir. Ayrıca çok artan Delta varyantının ölümlere nasıl yansıtacağı henüz net değildir" dedi.

Türkiye'de son 1 haftada toplam 40 bin 228 kişiye yeni Kovid-19 tanısının konulduğunu, toplam can kaybının ise 316 olduğunu söyleyen Saltık, şöyle devam etti:

"Ülkemiz, salgının başından bu yana saptanan

5 milyon 507 bin 455 hasta ile Dünyada 6. sıradadır. Oysa nüfus bakımından 17. Sıradayız. Milyon nüfus başına toplam Kovid-19 hasta sayısı bakımından Dünyada 3. yüz! 15 Temmuz 2021 günü açıklanan günlük yeni tanı 7 bin 304, ölüm ise 48'dir. Oysa 29 Mayıs'ta 7 bin 304'ten biraz fazla günlük yeni hastamız vardı. Son ölüm sayısı da 13 Haziran 2021 verisine çok yakın. Dolayısıyla son 2-2,5 aydır günlük hasta ve ölüm sayılarında anlamlı bir azalma sağlamıyoruz.

Son 1 haftada toplam hasta sayısı, önceki haftaya göre 34 bin 271'den 40 bin 228'e çıkarak yüzde 17 artmıştır. Halen hasta havuzunda 86 bin 682 hasta vardır ve bunların 684'ü (yüzde 0,8) yoğun bakımdadır. 'Resmi' verilerle 50 bin 415 yurttaşımız yaşamını yitirmiştir. Sayısal veriler durumun ciddiyetini sergilemekte."

SALGIN UZADIKÇA YENİ VARYANTLAR DA ÇIKACAK

Türkiye'de aşılama oranının hızla artmasına karşın hastalığın da artmakta olduğuna işaret eden Saltık, yeni varyantların sürekli biçimde oluştuğunu ve salgının uzaması durumunda bunun kaçınılmaz olduğunu anımsatarak, şunları kaydetti:

"Demek oluyor ki, aşılama arttıkça buna koşut olarak hastalık azalmamaktadır. Kritik eşik toplum bağışıklığı sağlanmadan salgını denetim altına almak olanaklı değil. Hızla yaygınlaşan Delta ve Delta artı (plus) varyantlarının bulaşıcılığı yüzde 60-65 daha yüksektir. 3 değil 5 aşı da olursa, yüzde 100 güvence yoktur! Öte yandan,

Türkiye'den çok daha yüksek aşılama oranlarına bizden önce ulaşan İsrail, Kanada, ABD, İngiltere, Fransa, Rusya, Avustralya yeni bir turmanan dalga ile boğuşmaktadır.

Türkiye'de aşılama sayılarına göre, hastalık geçirenlerin sayısı ve başkaca ilgili etmenleri de dikkate alarak, toplum bağışıklığının ancak yüzde 25'er dolayında olduğu öngörülebilir. Tersinden söylemek gerekirse, 90 milyon nüfusunuzun dörtte üçü ya da yüzde 75'i hala Kovid-19'a karşı duyarlıdır, bağışık değildir. Yüzde 25 toplum bağışıklığı oranı ile Kovid-19 salgını denetim altına almak olanaklı değildir."

TURİZMİN VAKA SAYILARINA ETKİSİ

Doğu ve güneydoğuda aşılama oranlarının ülke genelinde ürkütücü derecede gerisinde olduğunu belirten Saltık, Türkiye'nin ulaşım ve ticaret yollarının kesiştiği transit bir ülke olduğunu ve güney illerinde turizm mevsimi nedeniyle çok büyük bir insan hareketliliğinin yaşandığını anımsatarak, "Özellikle Rusya, halen toplam hasta sayısı bakımından Dünyada 4. sırada olup baskın olarak Delta varyantı ile ciddi biçimde yükümlüdür ve milyonlarca turist göndermiştir Türkiye'ye. Geçen hafta Antalya'da haftalık yeni hasta oranı yüzde 82 artmıştır ve bu veri alarm vericidir. Hiç unutulmamalıdır ki, aşıllı olmak Kovid-19'dan yüzde 100 korunma sağlayamamaktadır. Aşıllı insanlar özellikle yeni varyantlarla rahatlıkla bulaşabilir, virüsü taşıyabilir, yayabilirler. Aşılanma genel olarak hastalığı hafif geçirmeyi sağlamakta ve ölümlü belirgin azaltmaktadır. Ancak, yineleyelim; bu virüs, aşıllı insanlara da bulaşmakta ve onlarla yayılabilmektedir" diye konuştu.

Özellikle Rusya, halen toplam hasta sayısı bakımından Dünyada 4. sırada olup baskın olarak Delta varyantı ile ciddi biçimde yükümlüdür ve milyonlarca turist göndermiştir Türkiye'ye. Geçen hafta Antalya'da haftalık yeni hasta oranı yüzde 82 artmıştır ve bu veri alarm vericidir. Hiç unutulmamalıdır ki, aşıllı olmak Kovid-19'dan yüzde 100 korunma sağlayamamaktadır.

AHMET SALTİK UYARDI: BAYRAM ACIYA DÖNÜŞMESİN

"3 değil 5 kez de aşılanmış olsak, kişisel korunma önlemlerini sürdürmek zorundayız" diyen Ahmet Saltık, Kurban Bayramı tatilinde uyulması gereken şöyle sıraladı:

- Kapalı alanlarda standart maske kullanmayı kurallarına uygun sürdürelim.
- Kapalı ve iyi havalandırılmayan alanlarda bulunmaktan özellikle kaçınılım ve zorunluluk durumlarında bu süre, mutlaka maskeli olarak ve 2 m uzaklık korunarak 15 dakikayı geçmesin.

- Bayram ziyaretlerini olabildiğince sınırlayalım, EL ÖPMEYELİM ve KUCAKLAŞMAYALIM.

- Çocuklar da Covid-19'a yakalanmakta ve bulaştırıcı olabilmektedir, aklımızda tutalım.
- Kapalı mekanlarda uygun Hepa filtre (ki çok pahalı!) ve dışarıdan hava alarak içeriye üfleleyen klima sistemleri yok ise (ki çok seyrek), klima çalıştırmak büyük risktir.
- Yüzme havuzlarında, plajda, kumsalda, kurban kesiminde de 2 m uzaklık korunmalıdır.
- Bayram alışverişi ve bayram namazında da gereksiz kalabalıklaşmaya izin vermeyelim.

- Uçak ve otobüs yolculuklarında N-95 maske kullanımını yeğleyelim.
- Gittiğimiz yerlerde olanaklı ise 1 ay kalalım (2 x 14 = 28 gün kuluçka süresi).
- Hastalık bulguları görülürse gecikmeden sağlık kurumlarına başvuralım. Delta bulaş hafif soğuk algınlığı tablosu ile gelebiliyor. Nefes darlığı, koku-tatı yitimi olmayabiliyor.
- Herkes mutlaka aşı olmalı, hangisi denk düşerse. Aşılar son derece güvenli tıbbi ürünlerdir.

Salgın ortamında 10 koruma bile değerlidir, kaldı ki; ülkemizde kullanımda olan 2 aşının da koruyuculukları yüzde 50'nin epey üstündedir. mRNA aşısı (BioNTech) Delta varyantına etkilidir.

- 8 Aralık 2020'den bu yana dünyada 3,5 milyarı aşkın, neredeyse dünya nüfusunun yarısı, tek doz da olsa aşılanmış ve kayda değer ciddi olumsuz etkiler – komplikasyonlar gözlenmemiştir. Bir aşının olası olumsuz etkileri genellikle 2 ay içinde görülmektedir ve bu deneyime artık Türkiye ve küresel toplum büyük ölçüde sahiptir.
- Öte yandan, her gün yeni tanı alan ve ölen insanların çok büyük bir bölümü aşı olmayanlar içindedir. Eldeki 11 aşının da yeterince güvenli ve etkilidir; hızla-yaygın aşı zorunludur.

- Kağıt üstünde aşılama oranı değil ama gerçek biyolojik bağışıklığı yüzde 70-80'lerin üstüne çıkarmadan salgın bitmez. Bu da 90 milyon nüfuslu ülkemizde çocuklar da dahil neredeyse nüfusun tümünün aşılanmasını gerektirmektedir. Aşılardan çekilmeye gerek yoktur.

- Aşıları reddetmenin ise bilimsel temelleri yoktur. Hiç kimsenin toplum içinde bilimsel olmayan keyfi tutum – davranış hakkı olmaz. (Biz, 2 doz Sinovac + 1 doz BioNTech aşısı olduk.)

- Aşı olmayı reddetmek bir temel insanlık hakkı olmayıp, tam da tersine başkalarının sağlıklı yaşam hakkına (Anayasa'nın 56. maddesi) tehdittir. Kimi ülkeler zorunlu aşı uygulamasına geçmektedir.

- Bizde de yasal çerçeveye buna elverişlidir (1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha yasasının 72. maddesi). Ayrıca Anayasa'nın 12. maddesi temel hak ve özgürlüklerin başkalarının haklarına saygıyı da içerdiğini vurgular. Aşı ile korunur ve koruruz.

- Kurban Bayramı acıya dönüşmesin; aşılanalım ve kişisel korunma önlemlerini sürdürelim.